

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam 39. szám.

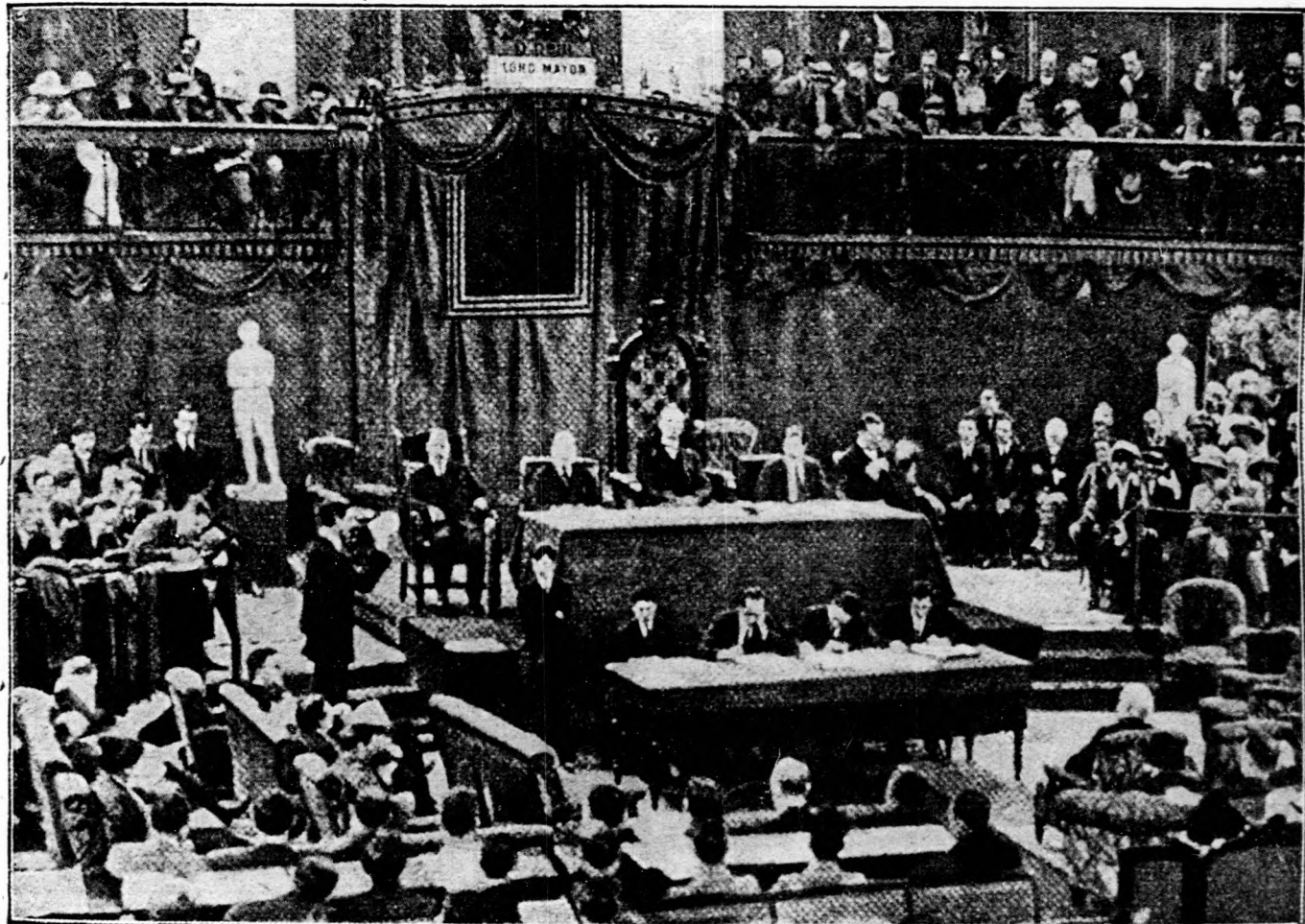
Vasárnap, szeptember 25.

Gyorsgazdagok.

(s.) Újra itt van a konjunktura. Főlderül a börze pizskos lovagjainak az arca. Ugyanakkor ezer, meg ezer anya szeméből csordulnak ki a könnyek: hogyan ruházza, etesse kis magzatait. A valuta romlásával emelkedik a drágaság. Ez természetes folyománya a pénz értékcsökkenésének. De a valuta esése a legjobb alkalom arra, hogy a lelketlen üzérek nekiessenek a még vadabb

spekulációnak, amivel aztán még inkább rontják pénzünk becsületét.

A börze táján tömegeket látunk. Mintha a Vörös-tenger megnyílását várnák, olyan hatást tesznek ránk. Galiciából, Máramarosból és — tudj' Isten — milyen Hérob vidékéről tudtak összegyűlni. Az új vagyonok jelöltjei. Pár hónap, talán pár hét alatt gazdagok lesznek. Gyorsan emelkednek. Zsebükben gyűlnek a dollárok, frankok és lirák. De azért a magyar állam hiába lesi bennük az új adóalanyokat. A magyar adóalanyok el-

Irország függetlenségi küzdelme: az írek vezére, de Valera (baloldalon áll) beszél a dublini ir parlament egyik ülésén.

Mayer János földművelésiügyi államtitkár leányának, Mayer Juliskának és Szabó Gyula kompolti kántortanítónak esküvője Kompolton, A fiatal pár az esküvő után a templom előtt.

szegényednek még jobban. Ezeket ugyan nem fogja meg egy adószedő se, mert kisiklanak. Hiába minden törekvés.

A gyorsgazdagok nem hallanak, nem látnak, nem szagolnak. Azt hiszed, hogy talán ezért — boldogtalanok?! Megfordítva. Nem hallanak: tehát nem hallják az éhezők kenyérkiáltását. Nem látnak: tehát nem látják a rongyos gyerekek szaporodását. Nem szagolnak: tehát nem érzik, hogy szagos a pénz, ami a zsebükben van.

Dehogy boldogtalanok, inkább boldogok a gyorsgazdagok. Mulatnak, nevetnek azon, hogyan üti, szidja egymást a magyar. A városi tisztviselő, a lateiner ember, a munkás szidja a falusi termelőt. A falusi gazda szidja a magyar hivatalnokot, az — «urat». A kisgazda szidja a nagygazdát. A földműves okolja az iparost. A mesterember üti szájjal a «parasztot». Egymást okolják a drágaságért.

S azalatt a filiszteus gyorsgazdagok a markukba röhögnek s tovább szedik ki a civódó tisztviselő, kisgazda, munkás és iparos zsebéből a pénzt — munka nélkül.

Budapest, szeptember 24.

NE ÚGY, URAK! A kiviteli engedélyek botránya fölkhavarta a politikát. S abelyett, hogy a politikusok és újságok párikülönbség nélkül a bűncselekmények gyors és erőyes üldözését követelték volna, összevesztek s egyik a másikra dobált a sárból, ami rajta volt. Olyan dobálkozás támadt, hogy a külső szemlélő szentül azt hiszi, hogy itt már a bukaresti iszapnál is több a posvány. Pedig merjük mondani, hogy még annyira se vagyunk, mint a híres francia köztársaság s a «szabad» Amerika, ahol minden politikus — tisztelet a kevés kivételnek — a bankok zsebében van. Ne is beszéljünk szomszédainkról. Hát mégse való akkor, hogy magunkat annyira besározzuk. Ne úgy, urak! Ne a másikon keressük a piszkot, hanem aki érzi, hogy piszkos, vagy kiűnt, hogy szennyes, menjen gyorsan feire — fürödni s ne jöjjön vissza.

ÚJ DRÁGASÁG, RÉGI OKOK. A drágaság megint emelkedik. Keresik az okát jobbról, balról s megint szidják a szegény «parasztot», aki a legártatlanabb a dologban. Sőt az jár legrosszabbul, mert kisebb áron — 700—800 koronáért — eladta a búzáját júliusban s most dupla áron veszi a rubát s más szükségletét. A drágaság új, de az oka — régi. A pénzükhért megint kevesebbet adnak külföldön s amint drágul ezért a külföldről behozott ipari portéká, úgy drágul az élelmiszer is. A másik ok: a közvelítő spekuláció kapzsisága. A falusi termelő 8—10 koronáért adja marháját különként. Tebet az róla, hogy ugyanabból 60—70 koronáért árulják a búst a városokban a közvelítők? Szeptemberben lejár a bolbüntetés hatálya. A spekulánsok újra bátorságot éreznek nadrágukban...

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

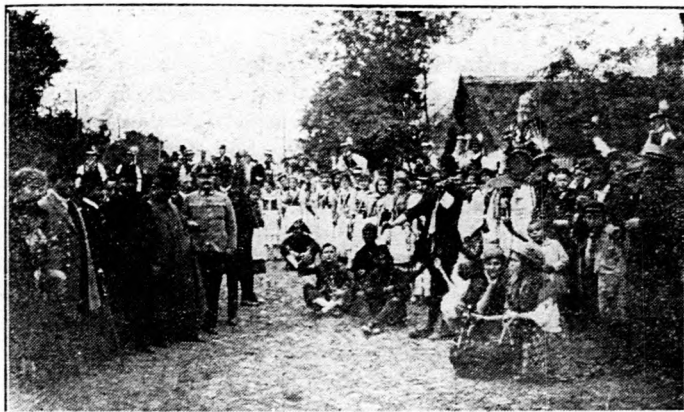
A nemzetgyűlés összeülése előtt a politikai élet újból megkezdődött és a kisgazda- és földműves-párt körében élénken foglalkozik azzal

az állat és gabona kiviteli botrányal,

amelynek szereplőit a rendőrség letartóztatta és az ügyészség börtönébe kísérte. A legutóbbi pártértekezleten Mayer János elnök utalt azokra a súlyos visszaélésekre, amelyek a kiviteli engedélyek megszerzése körül történtek és a párt mély megbotránkozással ítélte

Jelenet Mayer Juliska és Szabó Gyula esküvőjéről. Káli leányok két óriási összeállított szőlőtűrt hoznak a mennyasszonynak ajándékkul, x-el megjelölve Mayer János államtitkár, mögötte felesége, leánya és a vőlegény.

×-tel megjelölve Rubinek István dr., a kerület nemzetgyűlési képviselője.

A cigányasszony jövendőt mond a kerület képviselőjének. 1. Rubinek István dr. nemzetgyűlési képviselő 2. Rendek Sándor, az iparos egyesület elnöke. 3. Földváry Bertalan főszołgábiró.

A monori iparos-egylet szüreti mulatsága.

el a botrányt, annak részeseivel minden közösséget megtagadott és a legszélesebbkörű vizsgálatot sürgette. Nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter hosszabb beszéd keretében visszautasította azokat a vádakát, amelyeket a sajtó egy része minden alap nélkül emelt a gabonaellátás ügyében. A párt egyhangulag bizalmat szavazott a földmívelésügyi miniszternek.

MEZŐGAZDASÁG

A bortermelési adóról.

Szüreti idő lévén, időszerűnek és szükségesnek tartjuk, hogy a borital- és bortermelési adóra vonatkozó törvényes rendelkezéseket röviden ismertessük olvasóinkkal.

Először is különbséget kell tennünk boritaladó és bortermelési adó között. Boritaladó fizetendő bor, bormust, szőlőcefre és gyümölcsbor után, a bortermelési adó pedig csak bor és bormust után. A boritaladó beszedésére az a község vagy magánfél van jogosítva, aki erre vonatkozólag a kincstárral megállapodást kötött, a boritaladó tehát az adószedésre jogosítottat illeti s így annak is fizetendő, a bortermelési adó pedig mindig a községnek fizetendő, amely azután azt beszállítja az állampénztárba.

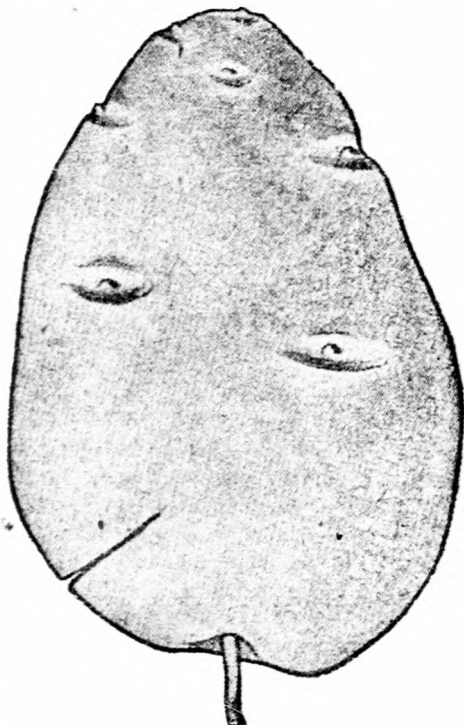
A boritaladó összege a községek nagysága szerint különbözőképen van megállapítva. A szőlősgazdák azonban sajáttermelésű boraiknak házi szükségletre szánt mennyisége után kedvezményben részesülnek, vagyis kisebb összegű boritaladót fizetnek. Akik erre a kedvez-

ményre igényt tartanak, azt kötelesek legkésőbb a szüret megkezdéséig a község házában bejelenteni. A boritaladó fizetendő évi átalányösszegben, vagy tételenként. Az adószedésre jogosított ugyanis megegyezhet az adóköteles felekkel egy bizonyos évi átalányösszegben; ha pedig nem egyeztek meg, a boritaladó tételenként fizetendő. A boritaladó előre fizetendő, tehát a boritaladó alá eső szeszitalokat az adó lefizetése előtt a községben beraktározni nem szabad. Lehet azonban kedvezményt kapni a boritaladó utólagos fizetésére is, ezt az igényt azonban az adószedési jog gyakorlásának kezdetén az adószedésre jogosítottnak be kell jelenteni. Ily esetben az adóköteles szemleívet kap, amelybe be lesz vezetve az egész készlet s amely szemleív alapján az adószedésre jogosított minden második hónap végén leszámolást tart és megállapítja az elfogyasztott italmennyiséget és ez után a mennyiség után a boritaladó 48 óra alatt megfizetendő.

A hüvösvölgyi gyermeküdülő otthon felavatása. 1. Bernolák Nándor dr. népjóléti miniszter. 2. Ruffy Pál népjóléti államtitkár. 3. Mészáros János érseki helynök. 4. Schioppa Lőrinc pápai nuncius.

A borkészlet fölvétele alkalmával az adó alá tartozó mennyiségből leszámítható elpárolgásra és apadásra évenként két százalék, forrásra és seprőre pedig egy termés után egyszer és mindenkorra a fehérbornál 10 százalék, a vörösbornál pedig 6 százalék.

Burgonyagumó természetes nagyságban. Alul a még le nem száradt inda, balról kapavágási seb, fent koronarésze több rüggyel látható.

A bortermelési adó összege hektoliterenként 84 K. Minden szőlőbirtokos azonban saját házi és gazdasági szükségleteinek céljaira évente 3 hektoliter mustot, vagy bort, hektoliterenként 14 koronás kedvezményes adóítétel mellett használhat fel. A szüretelés ideje alatt minden héten termelt és beraktározott mustot és bort az illető hét vasárnapjáig, az elszállított vagy másnak átadott mustot és bort azonban legalább 24 órával az elszállítás előtt be kell jelenteni. A szüret után beraktározott, valamint elszállított vagy másnak átadott mustot és bort legkésőbb 24 órával a beraktározás, vagy elszállítás, illetve átadás után kell bejelenteni. Ugyancsak 24 óra alatt kell bejelenteni azokat a birtokváltozásokat is, amelyek az adó fizetésére befolyással vannak. A bejelentéseket írásban vagy élőszóval a község házában kell megtenni. A községi közeg azután a bejelentés helyességét ellenőrzi és az eljárás eredményét a szemleívben feltünteti. A községi előljáróság minden év március, június szeptember és december végén az adóköteles fél előzetes értesítése mellett borkészletét és az elfogyasztott bor mennyiségét megállapítja és a szemleívbe bevezeti. A bortermelési adó azután 3 nap alatt a község pénztárába befizetendő.

Ha a készletben levő bormust vagy bor elháríthatlan esemény folytán megsemmisül, a község házában 24 óra alatt bejelentendő. Az előljáróság azután a helyszínén ellenőrzi a bejelentés helyességét és a megsemmisült mennyiség utáni adó leirandó, vagy ha már befizetett volna, az előljáróságnál az adót vissza kell kérni. Az emberi élvezetre teljesen alkalmatlanná vált bormust vagy bor után az adó szintén leirandó.

Elemi csapások esetén adóelengedésnek van helye és pedig a következő elemi csapások esetén: a) filloxera, szőlőmoly, szőlőilonca, bagolyféle rovarok, fakó rothadás, peronospora esetén, ha a kár nemcsak egyes tőkén, hanem a szőlőbirtok valamely területén állapított meg; b) fagy; c) más egyéb elemi csapás esetén, amennyiben az igényt meg lehet állapítani. Az elemi károkat a káresetől számított 8 napon belül kell bejelenteni.

Ha a termelt bor értéke a termelési költségeket sem fedezné, az adóelengedés iránt november 30-ig a pénzügyigazgatósághoz kell folyamodni.

A burgonya és répa téli eltartása.

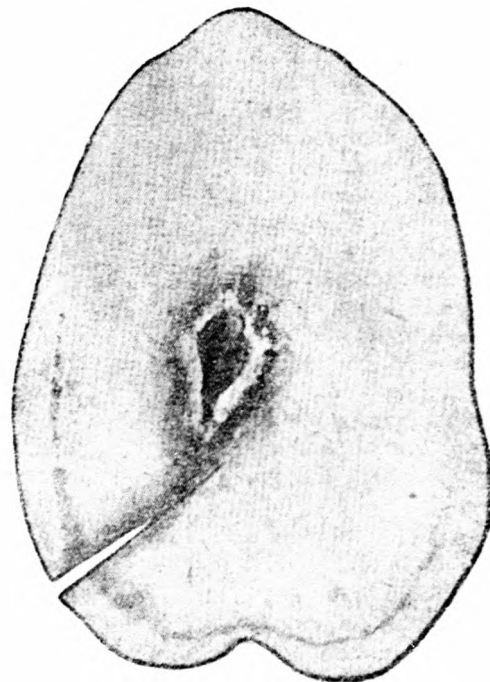
Irta Berndtzy Jenő.

Sok gazda meg háziasszony keserűséggel tapasztalta már azt, hogy a télire pincében, pajtában vagy vermelőben elrakott burgonya tömegesen elpusztult. Néha szállítás közben és az elárúsító helyeken is vagonszámra rothad a burgonya. Azért a termelő, a kereskedő és a fogyasztó egyaránt súlyos kárt szenved s a kárt az ország meg az államháztartás is megsínyli.

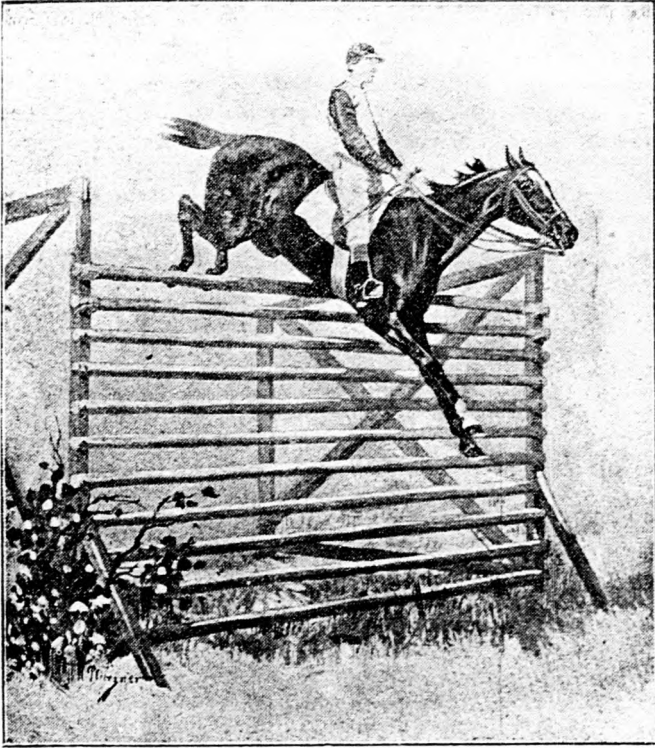
Vedekezésül a következő szabályok betartása ajánlható.

1. A burgonyát elraktározás előtt válogassuk meg. Még pedig az egértől, pajortól megrágott, kapavágástól megsérült, valamint a többé-kevésbé penészes vagy rothadnak indult és az éretlen gumókat válogassuk ki s hamarosan fogyasszuk el. A raktárba pedig csak ép, egészséges, kifogásalan minőségű gumókat vigyünk.

2. Az eltartásra szánt burgonyát lehetőleg ne lapátoljuk, ne gurítsuk s ne dobáljuk ide-oda, hanem óvatosan bánjunk vele; legjobb, ha kézzel fogjuk s úgy rakjuk kosárba, zsákba, vagy a raktárba.

Burgonyagumó kétfelé vágva. A köldökétől kiindulva gyűrűs betegség nyomai láthatók. A kapavágási sebtől kiindulva a gumó közepén is rothadt.

A 2 m. 33 cm-t ugró herélt: Heather-bloom. Ennél magasabb akadályt ló még nem ugrott át. (Világrekord.)

3. Ha a burgonya nedves és sáros, árnyékos helyen engedjük megszáradni, mielőtt elraktározzuk.

4. Ha szedés és elraktározás idején meleg időjárás van, a burgonyát hűtsük le, mielőtt elraktározzuk. Természetesen nem fagnak szabad azt kitenni, de arra ügyeljünk, hogy hűs állapotban kerüljön raktárba.

5. Úgyisintén a raktárt is lehetőleg hűtsük le, pl. éjjeli szellőztetéssel. Magától értetődik, hogy a raktárt a legtisztábban kell tartani.

6. Arra is legyen gondunk, hogy az elraktározott burgonyát se alulról se fölülről víz, eső, hólé, páratelt levegő ne érhesse s hogy továbbá a raktár soha föl ne melegedhessen, hanem mindig hűs legyen. Legjobb, ha az elraktározott burgonya $+1^{\circ}\text{C}$ és $+9^{\circ}\text{C}$ közötti hőmérsékletnek van kitéve.

Hogy ezt a célt a gyakorlatban milyen úton-módon érhetjük el, az a rendelkezésünkre álló helyiségektől, berendezésektől és a helyszíni körülményektől függ. Legjobb az olyan fedett helyiség, amely egészen száraz s kemény télen túlságosan le nem hűlhet, de meleg időben legalább éjjeli szellőztetéssel lehűthető.

Az említett szabályok értelme az, hogy a burgonya rothadását fertőző penészek és baktériumok okozzák; egy fertőzött gumó 1000 más gumót is megfertőz; a fertőzés leginkább a gumó sebeiin át történik; a fertőzést okozó penészek és baktériumok annál jobban tudnak a burgonya között elszaporodni és pusztítani, minél nedvesebb és melegebb helyen vannak; viszont minél szárazabb-szikkadtabb a burgonya s minél hűvösebb, annál nehezebben szaporodhatnak el.

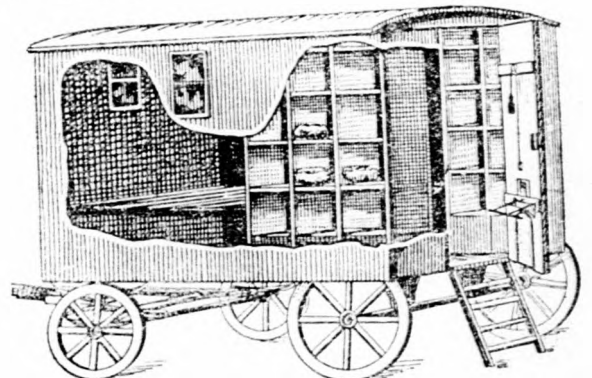
A répa téli eltartása körül ugyancsak a fől sorolt szabályokat tartjuk be, mert a répa rothadását szintén fertőző penészek és baktériumok okozzák, amelyek szintén csak nyirkos és meleg helyen tudnak a répán elhatalmasodni.

AZ ISTALLÓK MESZELÉSÉRŐL. A téli istállózás közeledtével gondoljunk arra, hogy megfelelővé, egészségessé, kellemessé tegyék állataink számára a téli tartózkodási helyet. A meszelt istállók rendszerint tisztábbak, mert a meszelt falon feltűnik a piszok s így az ápoló személyzet kényszerítve van a tisztogatásra. Fontos az istálló meszelése azért is, mert a betegségek csirái jobban pusztulnak meszelt istállóban. A frissen ott készült mésztej nagyon alkalmas fertőtlenítő szer. A meszelés következtében elpusztulnak a betegségek csirái. Ezért is ajánlatos az istállóknak, különösen a fiatal állatok ketreceinek s a baromfiak óljainak gyakori meszelése. A meszelés fertőtlenítő hatása indirekt abban is nyilvánul, hogy világos és szellős helyen a betegségek csirái jobban pusztulnak. A világosság t. i. a legtöbb alsóbbrendű növényre gyilkos hatással van. Sötét helyiségben háborítatlanul tenyésznek a baktériumok és penészgombák, a legkülönbözőbb betegségek okozói.

ŐSZI BORSÓ ÉS SZŐSZŐS BÜKKÖNY. Őszi borsót rozssal, búzával vagy árpával lehet vetni keverékben. Az őszi borsó nem teljesen fagyálló. A szőszős bükköny ugyan gyengébb takarmányt ad, de fagyálló és sovány homokon épűgy termelhető, mint kötött szikfoltos agyagon. Tavasszal a szőszős bükköny hamarabb indul fejlődésnek. Mindkét pillangós hektoliterjéhez vetőmagul a támasziékul szolgáló gabonamagból 0,5 hektoliter kell venni.

MEGNYILALÁS. Ha a patkószeg a kellenél beljebb kerül s így megsérül a pata érzékeny, verdús, u. n. húsos részét, akkor megnyilalásról beszélünk. Ha a pata kopott és kicsiny, ha a patkón a szegárok befelé eltolódott, vagy, ha a patkószeg hegye réteges, akkor a megnyilalás könnyen bekövetkezik. Az ily úton sérült ló a második, negyedik sokszor csak a nyolcadik napon sántít. Mielőtt a megnyilalást észrevesszük vegyük le a patkót, a szeg helyét a húsos talpig tölcseralakban faragjuk ki, hogy a szeg mentén keletkezett geny szabad lefolyást nyerjen. Majd a geny helyét fertőtlenítő oldattal mossuk ki, végül karbolizált jutával tömjük be, hogy gyógyulásig piszok oda ne jusson. Súlyosabb lefolyású az olyan megnyilalás, mikor a patkószeg nemcsak a pata húsos részeit, hanem a patacsontot is megsértette. Ilyen esetben patacsontgyulladás, pataporcgyulladás, sokszor pedig pataizületgyulladás is előállhat. Ilyen esetekben hosszantartó a kúra, legutóbbszor pedig költséges operáció dacára is sánta marad a ló.

A RÉPA LEVELÉNEK LESZEDÉSE. A répa levelézetének leszedése kedvezőtlen hatással van a cukortartalomra, de a cukortartalomban való veszteség első sorban a levelézet leszedésének idejétől függ. A levelézet teljes leszedése folytán nemcsak a cukortartalom, hanem a répa termése is jelentékeny mérvben csökkenik, de a levelézet részbeni leszedése is káros hatású úgy a répa termésére, mint cukortartalmára. Ugyanis a levelekben készül a napfény hatására szénaxból és vízből ama vegyület, mely azután a répa gyökében cukor alakjában rakódik le. Aki tehát a levelet letépi, az a cukorképző műhelyeitől fosztja meg a répát.

Vándor-óli.

Tarlóhántáskor a baromfiak igen sok tápanyagot találnak (gyommagvak, csirák, rovarok, pajorok stb.) a barázdában. Ezért sok gazda ilyen, baromfiállományához képest kisebb-nagyobb, tengegyeken nyugvó ólba szoktatja szárnyassait s az ólat tarlóira, szántásaira kivontatja.

TANÁCSADÓ

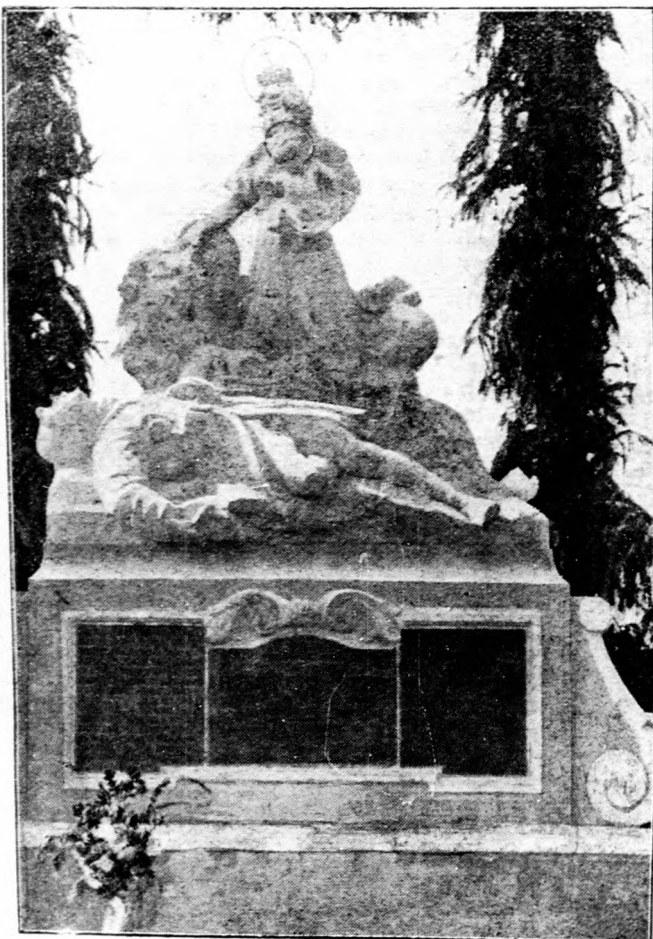
KÉRDÉS. 60%⁰-os rokkant vagyok, díjamat 14 hónapja nem kapom. Hova forduljak? (M. M. Sicagárd.) — **FELELET.** Valószínűen újra felülvizsgálatra kell mennie. Esetét adja elő a járási nyilvántartó tisztnek, vagy írja meg a Hadigondozó hivatalnak, amely Budapest, Vilmos császár-út 37. szám alatt van. Ekkor megtudja, hogy mitevő legyen. Ha az összes adatokat közli velünk, ügyét megsűrgetjük.

KÉRDÉS. Haszonélvezet jogcímén használt épületet tartozik-e a haszonélvező fenntartani? Ha ezt nem lenné, mit tehet a tulajdonos? (Tiszakarád.) — **FELELET.** A haszonélvező tartozik jövedelmezően tartani a használt épületet. Ha ezt nem teszi, úgy a tulajdonosnak jogában áll az épületet megsínálatni és a felmerült kiadások iránt a haszonélvezőt beperelni.

KÉRDÉS. Egy özvegy haszonélvezeti jogáról ezeltől 20 évvel lemondott, visszavonhatja-e ezen lemondását? (Tiszakarád.) — **FELELET.** Ha a lemondást okiratilag vagy tanúkkal tudja igazolni, úgy a joglemondó fél hiába él visszavonási kijelentésével, mert annak semmi jelentősége nem lesz.

KÉRDÉS. Kisbérletek alakítása alkalmával egyik bérlet 1600 négyszögöllel, a másik 1200 négyszögöllel lett kibérelve. A bérholdaként egy métermázsza búza. Melyik hold után kell számítani az egy métermázsza terményt? (O. J.) — **FELELET.** Elsősorban a megállapodás az irányadó. Megállapodás hiányában a helyi szokás, végső esetben pedig az egy mázsa kataszteri holdak szerint (1600 négyszögöl) számítandó.

KÉRDÉS. A folyam partját képező földemben hozzárakodás folytán szaporulat történt. Ezen földszaporulaton termelt fűzfa engem illet-e? (T. L.) — **FELELET.** A folyamparti földszaporulat a parti tulajdonost illeti meg és így őt illeti meg az azon termelt fűzfa is.

A háborúban elesett nagyécsfalui (győrmezei) hősök emlékszobra. — (Florvath Antal felvétele.)

KÉRDÉS. Van-e olyan rendelet, amely szerint hadirokkantak 12—14 éves gyermekei lovászsképző iskolába felvételnél? (Döbörhegyi előfizető.) — **FELELET.** Ilyen van. Kérésével forduljon a bábolnai vagy kisbéri állami méntelep igazgatóságához.

KÉRDÉS. A mai viszonyok közt alacsony bérösszeget emelhetem-e? (Cs. J. Tiszafüred.) — **FELELET.** A kormánynak augusztus hó 19-én a hivatalos lapban közzétett rendelete értelmében a bérbeadó, ha a viszonyoknak a bérösszeg nem felel meg, bírósági úton kérheti a bérösszeg felemelését.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A pálospusztai néppünnepegy szépségversenyének győztese: Szógi Juliska.

A NÉPSZÖVETSÉG ELHALASZTOTTA MAGYARORSZÁG FÖLVÉTELENEK TÁRGYALÁSÁT. A népszövetség hatodik bizottsága levelet kapott Török Béla magyar követségi tanácsostól, amelyben azt kéri, hogy a magyarok fölvételei kérdésének a tárgyalását halasszák el szeptember 21-ikéig. Apponyi Albert gróf, akinek Genfben kellett volna érkeznie, hogy az albizottság kérdéseire megfeleljen, útját későbbre halasztotta. A bizottság hozzájárult

Török Béla levele alapján abhoz, hogy Magyarország fölvételei kérdéséről később szeptember végén tárgyaljanak.

HÁZASSÁG. Mayer János földmívelésügyi államtitkár leányát, Mayer Juliskát szombaton vezette oltárhoz Szabó Gyula kántortanító Kompolton. A diszes esküvőn a nagy és előkelő közönség sorában megjelentek többek között Székács Elemér gazdasági főtanácsos és Studinka Elemér uradalmi igazgatók, Fleischmann Rudolf és Gaál Endre v. államtitkár.

A KALOCSAI ÉRSEK ÚJABB KÉTSZÁZ HOLD TELKET ADOMÁNYOZOTT. Várady L. Árpád kalocsai érsek újabb 200 hold földet adományozott vilézi telkek céljaira. A fölajánlott földet négy vitéz között osztják szét. Egy vitéz 50 holdat kap, ketten kapnak 25—25 holdat és a negyedik 100 holdat.

A SZÉCHENYISTA GAZDAIFJÚ ÁLDOZATKÉSZSÉGE. A feketeszéli tanyáknak rég nélkülözött szüksége az eddig hiányzó iskola. A katedra felállítása a pénzünyon ismét megbukott volna, mire egy nemestanyai gazda, Bába Lajos, a zezedi Népiskolások Országos Széchenyi Szövetségének tagja, a népnevelés nagy nemzeti feladataitól áthatva, felajánlotta tanyáját, hogy az iskolát és a tanítólakást ott rendezzék be. Az új iskola a napokban nyílik meg.

RITKA NÉPSZERŰSÉG. Csongrádon vasárnap temették óriási részvét mellett Busa Imre gátról feleségét, aki jótékonyágával páratlan népszerűségnek örvendett a lakosság minden rétegében. Háromszáznál több bérmalánya kísérte ki utolsó útjára templomi zászlókkal.

A SZOVJET-BÖRTÖNÖKBEN SINYLÓDÓ MAGYAR TÚSZOK ÜZENETE. *Missl Jenő* oroszországi magyar hadifogoly üzenetet hozott a *Petrograd-Köresti* városi börtönben lévő magyar túszoaktól. A foglyok jól vannak és teljes egészségben várják a közeljövőben történő hazaszállításukat. Ugyancsak egészségesek a 11. számú kényszer-munkatáborban dolgozó magyarok is. *Missl* augusztus 21-én búcsuzott a magyar túszoaktól.

PASICS PÉCS UJBÓLI MEGSZÁLLÁSÁVAL FENYEGETŐDZIK. A belgrádiminisztertanácson *Pasics* miniszterelnök beszámolt a magyarországi kérdéstről. Kijelentette, hogy Jugoszlávia, a kisántánt többi államával egyetértésben, szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy a trianoni békeszerződés határozatait utolsó betűig betartsák. Abban az esetben, ha Magyarország a békeszerződéseknek még egyéb határozatait is ki akarná játszani, a kisántánt államai kénytelenek volnának közbelépni. Ami különösen Jugoszláviát illeti, Magyarország nem teljesíti a békeszerződésben vállalt kötelezettségeit, mivel máig egyetlen egy vagon kőszemet sem szállított Pécsről. *Ha Magyarország nem teljesíti ezeket a szállítási-akat, Jugoszlávia újból meg fogja szállani Pécsel.*

HÁZHELYOSZTÁS HÁLAADÓ ISTENTISZTELET. Kisteleken vasárnap ment végbe a község egész lakosságának részvételével a házhelyek ünnepélyes kiosztása. Az ünnepséget hálaadó szent misével kezdték be, mely után a helyszínen *Szabó Sándor* főispán és *Dósa István* főszolgabíró mondtak hatóság beszédeket. A község népe ez alkalomból táviratilag üdvözölte *Schandl Károlyt*, a kerület nemzetgyűlési képviselőjét.

HAMIS KÉRVÉNYEKSEL DOLGOZIK A CSEH HATÁRKIIGAZÍTÓ BIZOTTSÁG. A csehek nemrég *Hidasnémeti, Tornyosnémeti, Zsulyta* és az ezekkel szomszédos határmenti községek nevében a határkiigazító bizottsághoz hamisított kérvényeket intéztek, kérve, hogy a felsorolt községeket csatolják Csehországhoz, mert ezek teljesen cseh érzelműek. A községek lakossága közt nagy nyugtalanság velt erőt, amikor értesült a cseheknek erről a szándékáról és arról, hogy a csehek állítólag már terübe is vették a területek gyors elfoglalását. *Kazinczy Imre, Csonka - Abaujtona* vármegye főispánja az esetről rögtön jelentést tett a kormánynak s a külügyminiszter már meg is tette a szükséges lépéseket.

Baranyai népviselet Villányon.

NEVELÉSI JÁRULÉK HADIÁRVÁK ÉS ROKKANTAK RÉSZÉRE. A *Hadigondozó Hivatal* (Budapest, VI., Vilmos császár-út 37.) pályázati hirdetést bocsátott ki a hadiárvák és hadirokkantak részére adományozandó nevelési járulékok ügyében. A pályázati hirdetmény megtekinthető a tanfelügyelőségeknel és a tankerületi főigazgatóknál is. Az ösztöndíj évi összege, ha a gyermek szüleinél lakik, 400, 500, 600 korona, ha pedig nem szüleinél van ellátásban, akkor 600, 700, 800 korona. A kérvényeket október 31-ig kell benyújtani.

VISSZAKAPJUK SZÉKELYHIDÁT ÉS BIHARDIÓSZEGET. *Nagylétán* nagy ünnepséget rendeztek annak öröme, hogy *Székelyhidat* és *Bibardiószeg* rövidesen visszacsatolják. A hír a jelenleg Nagyváradon működő határmegállapító bizottság munkájával áll összefüggésben. Kiszivárgott értesülésünk szerint a bizottságnak francia és angol tagjai is meglepetéssel látták, hogy a békeszerződés ezeket a magyar községeket is Romániának adta. Az előterjesztésben, amelyet Párisba küldenek, a h iradás szerint az foglaltatik, hogy ezeket a belségeket néprajzi és gazdasági viszonyaik Magyarországhoz kényszerítik.

Baranyai sokác népviselet.

Éhségtől megdagadt testű orosz gyermek.

AZ ANTANT MÉG NEM DÖNTÖTT NYUGATMAGYARORSZÁG KÉRDÉSÉBEN. A magyar kormány válaszolt arra a jegyzékre, amelyet Nyugatmagyarország kiürítése tárgyában az antant hozzá intézett. A kormány hangsúlyozta a jegyzékben, hogy a Nyugatmagyarországon történt eseményekért nem felelős, mert a lakosság csak természetes hazafiságlól vezéreltetve kísérelt meg ellenállást avval szemben, hogy az ország egy részét egy volt szövetségeseinknek adják át. A kormány nem írta ki teljesen a területet, mert az átadásból származó jogait az osztrákokkal szemben vé-

deni akarja. Érdekes, hogy Benes cseh külügyminiszter jegyzékkel sietett az antant elé és Középeurópa békéjének a védelmére kérte az antant beavatkozását. Az antant azonban — mint ez francia lapokból kitűnik — már kezdi belátni, hogy a szövetségesek nagy hibát követtek el akkor, amidőn nem rendeltek el népszavazást Nyugatmagyarországon. A derék tiroliaiak, akiket súlyosan érintett a st. germaini békeszerződés, mely kettészakította hazájukat, tudni sem akarnak arról, hogy osztrák testvéreik oly szerződésre hivatkozzanak, mely a jog helyébe a parancsszót állította. A helyzet tehát Nyugatmagyarországon változatlan, mert az antant döntése még nem érkezett meg.

ÉHHALÁLLAL KÜZDŐ OROSZ GYERMEKEK. A nagyorosz végrehajtó-bizottság gyermekvédelmi osztálya az amerikai segítő-bizottság előtt vázolta a Volga-vidéki gyermekek helyzetét. A gyermekek balandósága óriási. A gyermekmenhelyek túlszűfoltak és nem képesek valamennyi inséges gyermeket befogadni. A csuvaszok területén csaknem 300.000 gyermek éhezik, köztük 7000 csecsemő. A ujaljai kormányzásban a éhező gyermekek száma meghaladja a felmilliót. A tatár köztársaságban másfélmillió, az ufai kormányzásban félmillió az éhező gyermekek száma. Ufa utcáin naponta 150 árva gyermeket szednek föl. A szamarai kormányzásban az éhséget súlyosbítja az, hogy járványos betegségek ütik föl fejüket. A szimbirski kormányzásban az éhező gyermekek száma 800.000. Lapunkban két képen mutatjuk be az orosz gyermekek rettenetes nyomorát. Az éhségtől megdagad a gyermekek egész teste, különösen pedig az arca.

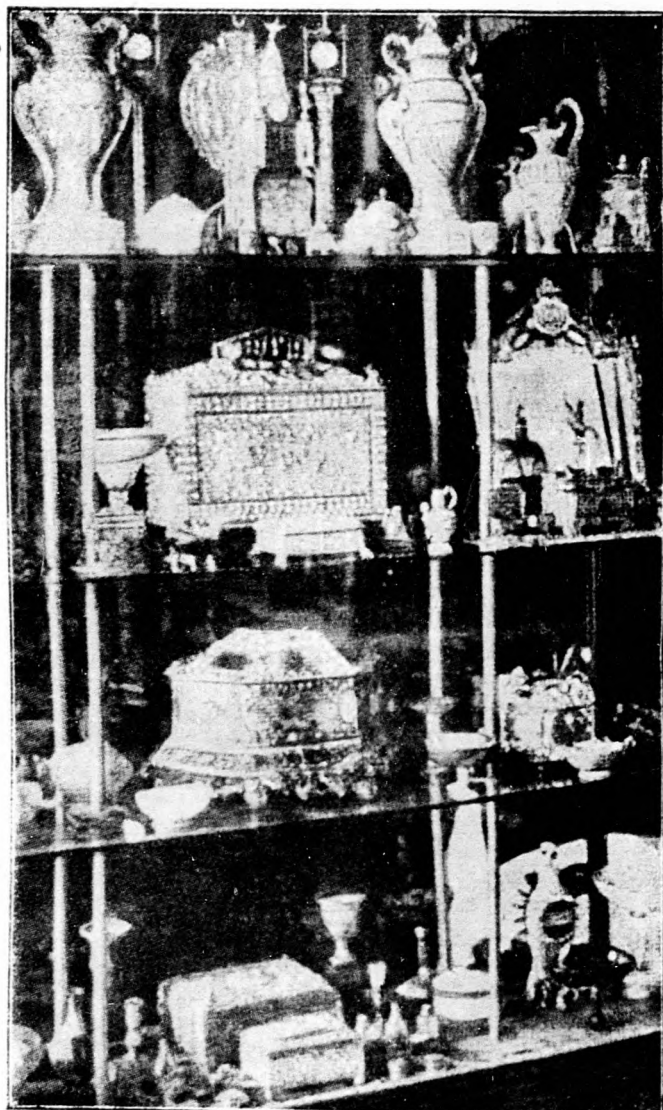
AZ OROSZ HAJÓHAD ISMÉT FÖLLÁZADT. Oroszországban az utóbbi időben ismét több helyütt volt fölkelés. Így a kelettengeri hajóhad megint megtagadta az engedelmisséget. A hajóhad személyzetéből több száz embert letartóztattak. Moszkvában magában is sűrű ellenforradalmi esetek voltak, különösen az értelmiségi osztály körében. A szovjetkormány drákói szigorral jár el és százszámra veti börtönbe az embereket. Egy ízben a diákok tüntető fölvonulást rendeztek; a szovjetcsapatok ráldöttek a menetre, úgy hogy számos balott maradt a helyszínen.

BAJA LESZ CSONKA-BÁCS-MEGYE SZÉKHELYE. A főlzsabadult bajai háromszögnek most huszonkét községe van, melyeket négy járásba osztottak. A négy járásnak összesen 27.182 lakosa van. A vármegye ideiglenes székhelyét Jánosbalmáról Bajára helyezik át, ahol már megkezdődtek a hivatalos munkálatok.

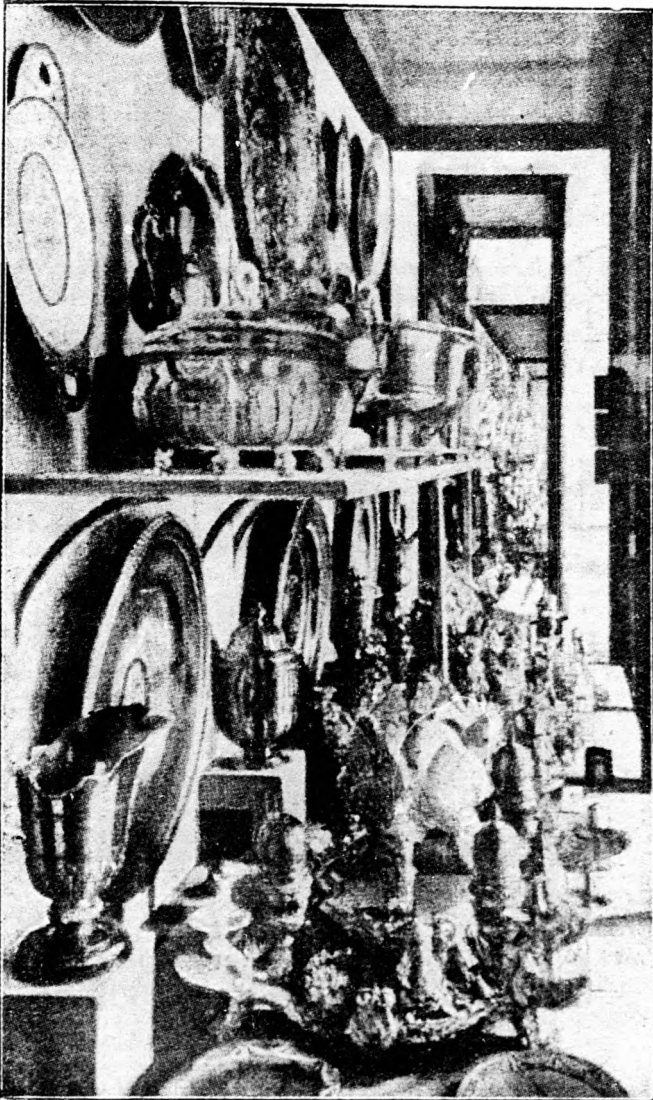

A szovjetország borzalmaiból: az éhségtől szenvedő gyermekek arca és teste megdagad.

A RUTÉNEK MISET MONDATNAK MAGYARORSZÁG INTEGRITÁSÁERT. A máriapócsi búcsun a közeli Úng-, Bereg- és Maramarosmegyéből odazarándokolt rutén hívók misét mondtak a Szent-Bazil-rendi szerzetesek kegytemplomában Magyarország integritásáért.

Az orosz cári család kincsei, melyeket a bolsevikok potom pénzért elherdáltak a külföldön.

A felbecsülhetetlen értékű ékszereket, műtárgyakat és edényeket egykor Pétervárotól őrizték. A boiseviek lefoglalták s mikor pénzük fogytán volt, ezeket használták fel a külföldi propaganda támogatására.

MOZGÓKÉPSZINHÁZAKAT KAPNAK A FALVAK.

Többször megemlékeztünk már arról az egész országra kiterjedő mozgalomról, melyet a *Falu Országos Szövetsége* indított, melynek célja az, hogy a falvak szintén hozzájuthassanak a mozgóképszínházhoz. A Faluszövetség gondoskodik arról, hogy az így felállítandó mozgóképszínházban érdekes, jó és főleg nemzeti műveltséget szolgáló mozgóképek jussanak el. Ahol már van ilyen szórakozó hely, azt a községet tanácsaival, költségvetéssel, sőt ahol feltétlenül szükséges a berendezési összeg egy jelentős részének előlegezésével fogja a Szövetség támogatni. Ahol be van a villanyvilágítás vezetve, oda teljesen kifogástalan s minden tekintetben felszerelt vetítógépbereendezéseket szállít, ahol azonban a villanyvilágítás, illetve villanyos áramszolgáltatás nincs, saját áramszolgáltató berendezést alkot, amely alkalmas lesz egyéb gazdasági munkák végzésére is. Kisebbségi községekben *vándormozgóképszínházat létesít* és a Szövetség saját embereivel s felszerelésével tartat előadásokat, melyek jövedelméből teleemes rész fog jutni az illető községek népijóléti céljaira.

AHOL 150 KILÓS HARCSÁKAT FOGNAK.

Az utóbbi hetekben a Tiszában roppant nagy a halbőség. Tiszaug község határában a halászok 150—180 kilós barcsákat fogtak.

KÉT MILLIÓT LOPTAK EGY POSTA-AUTÓBÓL.

A postaigazgatóság följelentést tett a rendőrségen, hogy a 214. számú posta-autóból körülbelül két millió koronát tartalmazó pénzeszsákot loptak ki. Az autó a tőzsde melletti IV. számú postahivatalból indult és Budára tartott a Fő-utca felé. A posta-autót *Bedő Bálint* és *Fabó István* vezették. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a tőzsde előtti postánál a pénzeszsák még meg volt. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy *Bedő* és *Fabó* nem zárták el gondosan az autó ajtaját mikor elindultak s így könnyen hozzáférhetett valaki. A nyomozás megindult. A rendőrség több házkutatást is tartott már, azonban eredménytelenül. A postaigazgatóság 80.000 koronát tűzött ki a pénz és tolvaj kézrekerítőjének.

A CSONGRÁDI FŐISPÁN ALAPÍTVÁNYA A FÖLDMŪVES GYERMEKEK ISTÁPOLÁSÁRA. A sárospataki református főiskola egyik volt tanítványa: *Szabó Sándor* dr. Csongrád vármegye, Szeged és Hódmezővásárhely városok főispánja 10.000 koronás alapítványt ajánlott fel az iskolának. Hogy az alapítvány már ez év folyamán kiadható legyen, külön 600 koronát küldött a főispán. Az alapítvány célja az, hogy *ösztöndézt nyújtson a magyar földműves osztálynak felsőbb iskola látogatására.*

A FALU-SZÖVETSÉG OKTÓBERBEN KIALLÍTÁST RENDEZ KALOCSÁN A Falu Országos Szövetség Kalocsán küsszeminárium épületében október hó 9 től 16-ig rendezi vándor kiállítását. A résztvevők bejelentései a *Falu-Szövetséghez* (IX., Köztelek-utca 8. szám) vagy *Deák Imre* kiállítási igazgatóhoz (Kalocsa, Rökkant-telep) küldendők.

NÉPÜNNEPÉLY PALOS PUSZTÁN. Az itteni szövetkezet igazgatósága *Á. Furus* Vince elnök támogatásával sikerült népünnepelet rendezett, mely 4500 korona tiszta nyereséget hozott az iskolaépítési alap javára. Volt műkedvelői előadás, vásár, szépségverseny és tüzijáték. A műkedvelői előadáson ki-tűntek: *Á. Furus Veronka, Szőgi Juliska, Sipos Sz. István* és *Elek, Á. Furus István, Kálona Imre, Bitó Sándor, Peter Sz. József* és a kitűnő Kicsa cigány: *Gal Sándor*. A szépségverseny győztese *Szőgi Juliska*.

DANTE HALÁLÁNAK HATSZÁZÉVES FORDULÓJA.

A középkor legnagyobb költője, az olasz *Dante Alighieri* 1321 szeptember 14-én hunyta le örök alvásra testi szemeit. Szülő-házja most halála helyén, *Ravennában* fényes ünnepeket rendez emlékezetére. A magyarság szintén részt kér Dante népének örömeiből annak a szeretetnek a jogán, amellyel Dante fordul felénk írásaiban. *Ó boldog lélek Magyarország, ha többé felvezetni nem engeded magad — kiált fel híres mondásában.*

A «Babócsai keresztény Ifjúsági Egyesület» a babócsai tűzkárosultak javára rendezett estélyén nagy sikerrel adta elő *Csepreghy Ferenc* népszínművet, a *Piros bugyellárist*. Képünkön a szindarab szereplői láthatók jelmezükben.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése f. é. szept. 30-án lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Október 1-én új előfizetést nyitottunk, s mindazoknak, akik legalább egy félre előfizetnek, vagy előfizetésüket félélvel meghosszabbítják, ingyen és bérmentesen küldjük meg

a földbirtokreformtörvény magyarázatát, amely minden kisgazda és földműves számára nélkülözhetetlen; vagy esetleges kívánságára helyett egy

művészi képalbumot, mely hat darab művészi, több színnyomású képet tartalmaz.

Gyűjtőinknek

két gyűjtött előfizető után egy keretezésre alkalmas, több színnyomású művészi képet adunk ingyen,

öt gyűjtött előfizető után HOGYAN LEHET FÖLDHÖZ JUTNI? című könyvet, a földreformtörvény magyarázatát adjuk, mely minden gazda és földműves számára nélkülözhetetlen; tíz gyűjtött előfizető után lapunkat tiszteletpéldányként küldjük meg a gyűjtő címére, vagy egy értékes könyvet, vagy pedig egy hat darab művészi képet tartalmazó, művészi képalbumot adunk ingyen.

Lapunk előfizetési ára félre 60 korona, egész évre 110 korona.

A „Vasárnap” kiadóhivatala.
Budapest, IV., Múzeum-körút 1.

HÁROM SZAMÁR

Két szamár húz hegynek fel egy meg-rakott taligát. Az egyik megúnta az erőlködést és azontúl csak tetette a húzást. A taliga mind lassabban haladt, a lelkiismeretes szamár nem bírta egyedül.

A gazda méregbe jön s ostorával nagyokat üt arra a szamárra, amelyik szorgalmasan húz. Erre ez megkérdi szomszédjától:

— Mondd, miért üt ez most engem?

— Mert ő is szamár! — felelt a kérdezett nevetve.

VÁSÁR ÉS PIAC

Szeptember 19-én.

Gabonavásár. (Fővárosi árak.) Búza 1520—1580 K, rozs 1140—1160 K, takarmányárpa 1390—1450 K, sörárpa 1475—1560 K, repce 1700—1750 K, tengeri szemes 1700—1740 K, tengeri csöves 910—940 K, zab 1840—1880 K, köles 1240—1280 K, új bab 2100—2200 K, fehér bab 1690—1750 K, tarka bab 1390—1490 K, korpa 880 K. Az árak a feladó vasútállomáson értendőek 100 kilogrammonként.

Takarmányvásár. Elsőrendű széna 650—700 K, búkköny és muhar 690—730 K, lucerna 660—700 K, szalma 280—330 K, takarmányszalma 350—400 K.

Vetőmagvak. Lóheremag 9000—10.000 K, lucernamag 9000—10.000 K, biborheremag 3200—3400 K, viktória borsó 1900—2000 K, mák 5000—6900 K, napraforgómag 1400—1450 K, cirokmag 1000—1100 K, lenmag 2600—2700 K, kendermag 1900—2100 K, takarmányrépamag 4800—5000 K, baltacimmag 1400—1500 K.

Szarvasmarhavásár. Bika jobbminőségű 28—37 K, bika silányabb 18—25 K, ökör jobbminőségű 36—48 K, ökör közep 22—33 K, alárendelt minőségű 14—19 K, tehén 14—45 K, bivaly 18—28 K, növendék 15—21 K, kicsontozni való 9—14 K.

Sertésvásár. Elsőrendű urasági sertés 100—102 K, elsőrendű szedett 95—97 K, középmínőségű 88—94 K, könnyű minőségű 80—70 K, urasági öreg sertés 88—93 K, öreg szedett 80—88 K, sovány sertés vészelt 70 K, vészeltlen 65 K. Szalonna ára 135—145 K, zsír ára 170—175 K.

Lóvásár. Nehéz nyugati igasló 17.000—100.000 K, könnyű igasló 7000—22.000 K, alárendelt minőségű 1000—9000 K, vágó 500—8200 K.

Borjú- és juhvásár. Borjú 28—47 K, juh 18—21 K kilogrammonként.

Bőr és foggy. Marhabőrért 55—60 K-t, borjúbőrért pedig 95—100 K-t fizettek kgr.-ként a budapesti piacon. juhbőrért 16 K-t fizettek. Szegeden a marhabőr 51—58 K-ért, borjúbőr 75—84 K-ért, juhbőr 14—16 K-ért kelt el legutóbb. A foggyúpiacban legutóbb 20—60 K-át fizettek kilogrammonként a budapesti vágóhídon.

Zöldségtételek és gyümölcs. Napjára kicsinyben a budapesti vásárcsarnokban: Sárgarépa, zöldjével kilója 6—12 K, csomója 2—3 K, petrezselyem, zöldjével kilója 12—20 K, zeller kilója 8—10 K, darabja 3—4 K, kalarabé I. r. darabja 3—4 K, II. r. darabja 2—3 K, kalarabé kilója 6—8 K, vöröshagyma, makói kilója 15—16 K, vöröshagyma közönséges kilója 14—15 K, fokhagyma kilója 40—42 K, céklarépa kilója 5—8 K, fejeskáposzta I. r. kilója 12—14 K, II. r. kilója 8—10 K, kelkáposzta I. r. kilója 12—18 K, II. r. kilója 7—10 K, vöröskáposzta I. r. kilója 16—18 K, II. r. kilója 14—15 K, saláta, fejes I—II. r. darabja 3—4 K, retek, fekete, kilója 7—12 K, burgonya, új, kilója 5—6 K, ugorka kilója 6—18 K, paradicsom érett, kilója 6—10 K, zöldpaprika apró, kilója 7—14 K, tölteni való 8—20 K, tök, főző kilója 4—6 K, zöld tengeri darabja 150—250 K, vajbab kilója 15—22 K, sóska kilója 6—10 K, paraj kilója 12—15 K, savanyított káposzta kilója 22 K, fajalma kilója 24—30 K, közönséges kilója 8—22 K, fajnörte kilója 30—40 K, közönséges kilója 10—28 K, szőlő, csemege kilója 24—36 K, szőlő, közönséges kilója 17—22 K, szilva, hercezei kilója 10—14 K, barack, őszi kilója 10—14 K, dinnye, sárga faj, kilója 12—18 K, közönséges kilója 5—8 K, görög, faj kilója 7—9 K, közönséges kilója 5—6 K.

Baromfi és tojás. Élő csirke, rantanivaló, párja 70—110 K, sütnivaló párja 120—180 K, élő hizott kacska és liba kg.-ja 85—100 K, tisztított hizott kacska, liba kg.-ja 100—120 K, élő sovány kacska párja 100—160 K, élő sovány liba párja 400—550 K, élő tyúk párja 160—200 K, tojás darabja 520—540 K.

Bor és szesz. Oborokért, tömegárúért 18—28 K-ig, jobb urasági tételekért 28—32—34 K-ig fizetnek. A Tokajhegyalján mult évi borokért 40—50 K-ig vásárolnak. A szeszüzletben a forgalom igen élénk és fedezetési vételek folytán a szeszárak változatlanul szállardan zárulnak. Elkelt finomított szesz helyben adózva 230 koronáig, adózatlanul 130 koronáig (+ 8 korona városi adó). Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz gyéren volt ajánlva és kontingens nyersszeszért 90—98 koronát, finomított szeszért adózatlanul 110—112 koronát, ab termelőállomás, fizettek.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. 1921. szeptember 19-én: Egy drb Napoleon-arany 1848 K, dollár 572 K, francia frank 40 K 50 f, lengyel marka 12 5 f, német marka 5 K 98 f, olasz lira 22 K 90 f, osztrák korona 88 1/4 f, orosz rubel 45 f, cseh szokol 6 K 98 f, román lei 6 K 12 f, szerb dinár 9 K 80 f, 1 ezüst korona 23 papír koronát ér. 100 magyar koronáért Zürichben 1-10 svájci frankot fizettek.

REJTVE NY

1921

A 36-ik számunkban közölt képrejtvény helyes megfejtése:

Folyószámla.

A betűrejtvényé pedig

Egyetlenem.

Megfejtették: Dénes Antal, Rektor Pál, Balla Ferenc, Szi-jártó Ferenc, Nagy László, Király Lajos, Nemes István, D. Tóth Imre, Lencse Márton, ifj. Nagy Pál, Trenyik István, Piltz Gyula, Tóth József, Herczeg Eszti, Szobek Lóránd, Kovács Sárika, ifj. Boján Imre, Szabó Benjamin, Szücs Lajos, Takács Rezső, Mile József, ifj. Ritecz István, Szabadszállási Hangya, Békei Ferenc, Romhányi László, Borocz Gábor, Kenéz, Szöllösi Gábor.

A betűrejtvényt Szabó Benjamin és Romhányi László fejtették meg helyesen.

Jutalomkönyvet nyertek: Dénes Antal (Nemeskollta), Takács Rezső (Bogyoszló), Szöllösi Gábor (Damoszló), D. Tóth Imre (Szentés), Herczeg Eszti (Acárd), Békei Ferenc (Somogyjád), Tóth József (Tápiógyörgye), Nemes István (Szentés), Piltz Gyula (Mezőberény) Balla Ferenc (Rékőzberencs).

A 37-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.
Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

SZIVÁRVÁNY

ELBESZÉLÉS
IRTA: TÁRNAI ISTVÁN

(2. folytatás.)

Kemény dió volt, mert a fiú szerette nagyon a párját s különösen, amikor egy nevető kis kölyökkel lett hangosabb a háza tája (mely

immár az öreg Sztahu halála után csakugyan az övök lett) úgy látszott, hogy fel kell adnia a harcot. Közben Szélpál István elment annyi komájával az átkos háborúba és fogságba esett. Nem is igen tudtak azóta róla semmit, míg egyszer egy falubéli társa megírta, hogy úgy halott, hogy elpusztult valami járványos betegségben. Megesett az ilyen, el lehetett hinni, bár hivatalos levél nem jött róla. Az igaz, hogy attól bizvást meghalhatott azért. Lassan beletörődtek a gyászba, de az anyja csak gyűjtötte a rovást, melyekkel talán a másvilágon akart a fia elé állni, hadd tudja meg milyen asszony volt az ő asszonya, hogy élt, mit tett, mikép viselkedett, míg ő oda ette a fogság keserves kenyerét. Amikor pedig megtörtént a baj Kecskés Gáborral és egy újabb unokát ringatott Katonkáné a lánya házában, akkor vajj' ki mondhatta, hogy csak pletyka-beszérlés az egész, rosszakarát szaporítja, a gyűlölség fujta fel. Ott volt a bizonyosság, tessék letagadni, ha lehet.

A fia pedig hazajött. Nem is írt, másképp se tudatta, csak egyszer itthon termett. Kivirított egyszeribe a Szélpálné hervadt reménysege s kárörvendve gondolt rá, hogy most majd letépheti a családjáról ezt a nem odavaló hajtást. Ezért borult el a Panni arca és ezért nevezte büdi boszorkának Katonkáné a nász-asszonyát.

— Biztosan tudja már. Biztosan elmondta első intrádára neki az az áspis kigyó! Hogy a tűz égesse meg a rosszatszóló nyelvét!

Mindenesetre rossz jel volt, hogy István elsőbb az édesanyjához ment és nem hazakerült az asszonyához. Lehet, hogy már a városban is hallott valamit, vagy tán a vasuton, hisz sok ismerőst lel ma mindenfele. Az anyjának is volt rá ideje bőven, hogy kikészítse azt a szegény fiút. Ki tudja mit össze nem beszélt neki, mivel bélelte meg a szívet, meg a lelkét. Hiszen beszélni azt tud...

Panni felállt. Benyitott a szobába. De csak a teste mozgott, a lelke meg volt benuvva. Szédült a feje, mintha mélység szélén járna. Egyszer a Lesiben fürdés közben örvénybe került, akkor érezte ezt a zúgó kábultságot, mikor a szennyes vizek összecsaptak a feje fölött. Valahogy az oldalsó ablakhoz került, ahonnan végig látott a nagy utcán. Még nem látta őket. Talán rosszul látta az

anyja, nem is azok voltak, vagy tán nem is jön el ide.

Egy pillanatig ott settengett az óhajlás szívében: Ó bárcsak ne is jöjné...

De csak egy pillanatig, azután feljajdult az ébredő szerelem szava: Ó bárcsak már itt lenne...

Katonkáné utána lopózott. Ő is kinézett az ablakon a fehér vászon függöny mögül.

— Még nem jönnek. Bizton megálltak valakivel beszélni. Hiszen hosszú az út idáig, különösen rég járt itt embernek.

Panni a komótból egy piros szélű gyolcsabroszt vett ki. Csak ünnepeken terítette vele az asztalt.

— Terijje fel!

Katonkáné buzgón terítgette az asztalt. Megigazgatta az abroszt, huzogatta, simogatta nagy igyekezettel. Örült a foglalkozásnak, hogy ez is lecsapolhatott valamit a nagy izgalmából. Még egyet simított rajta, azután odafordult Pannihoz hirtelen jött gonddal.

— Te Panni, ozt a lány hol van?

— Kerekeseknél játszik. Veron átvitte még délben.

— Jaj csak azt elé ne ereszd! Amilyen nehézvérű ember, megöli azt a csöppet. Biztosan megöli.

Panni a komótból az ünneplőjét szedte elő. A sötétkék ruháját a fekete klott köténnel. A kontyára is törökös kendőt vett elő a mindennapi fekete helyett. Emiatt a menyecskekonty miatt is sok baja volt napaszonnyal. Nem tartotta módinak a viselését. Erre nem is igen hordták, de öfeléjük még a ráncos szoknya és a menyecskekonty járta, a régi falujából jött el vele a szokása.

És István is így szerette, piros kendővel. Katonkáné, hogy ismét nem volt dolga, megint rákezdte a sopánkodást:

— Jaj csak már meg ne ölj, csak meg ne ölj...

Panni fásultan szólt rá, fájdalmas megadással:

— Hát öljön meg, ha akar. Már én azt se bánom.

Már én semmit sem bánok.

Megindult a ruhákkal, hogy a kisházban átöltözzön az ura fogadására. Egyszer csak menetközben megállt. A szemé odapillant a kanapé felé. A falon vásári ózfejek, csigás óratartók között, egy tavalyi tasakos kalendárium alatt két kis rámás arckép függött. Az állította meg.

— Vegye le azt a képet onnet...

Katonkáné odafelé indult.

— A Gáborét?

Panni ingerülten csattant fel.

— Nem is az Istvánét. Nem kell, hogy mindjárt ott lássa a szemé, ahogy belép. A másíkról meg szedje le a fatylat.

Ó bárcsak már itt lenne...

„PERIMUR“ bakteriumos egérintő

megfertőzi a mezei és házi egereket, szárazval hullanak és az egérvészti egymásközt járványosan terjesztik.
IMMUNITAS RÉSZV.-TÁRS.
orvos-vegészeti laboratórium
Budapest, IV., Párisi-utca 4. sz.

Fiatalos üde arcbőrt

varázsol elő 10 nap alatt és eltávolít minden teinthibát u. m.: mitesszer, pattanas, sárgafolt, ronc, orrvörösség, likacsos, hervadt, pettyhód, bőrt, a dr. Kayserling-féle „Hyvarjon“ szépitőszert. A kúra egyszerű, otthon vezethető minden feltűnés nélkül. Bevezése után az arcbőr ragyogó szépségben, gyermeki fideségben és tisztaságban pompázik. — Egy adag 75.— K. Vidékre postaköltséggel és adóval 90.— K. Postai rendelések Hyvar-on-nyár főraktárhoz: **Gross Antal**, Budapest, József-körút 23. intézőnök Budapest-en kapható:

Török József gyógyszertár, Király-utca 12.
Kartschmaroff-drogeria, Rákóczi-ut 50. és Erzsébet-körút 1.
Nemzeti Opera-drogeria, Andrássy-ut 15.
Rona drogeria, József-körút 50.
Seitz-drogeria, Népszínház-utca 20.
Fehérkereszt-drogeria, Telekiter 1.

**Ha Budapesten házat,
vidéken birtokot óhajt
venni vagy bérelni,
forduljon bizalommal
Schöffler és társa
céghez
Budapest, Baross-u. 17.**

A „Hangya“ vidéki szövetkezetek tagjai a legújabb és legújabb árak mellett ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földmives úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhaszükségletét mint: kéz férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fu- és gyermekruhákat, férfi és női kötött kabátok, swetterek, férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárukat **a „Hangya“** vidéki szövetkezet utján szerezzék be.

MINDEN HÁZNÁL

nehezen várják a postát, amikor az erő, az egészség és a szépség csodaszereit hozza.

A DIANA-készítmények az egész világon mindenütt kaphatók!

Diana-puder (fehér vagy rózsá, vagy testszíni) próbadoboz K 20.—, nagy doboz K 33.—.
Diana-krém (csak éjjeli, vagy nappali és éjjeli használatra) próbatéglő K 20.—, nagy téglő K 33.—.
Diana-szappan 1 próbadarab 16.—, 1 nagy darab K 22.—.
Diana-próbakészlet (1 próba-puder, 1 szappan, 1 krém egytűt) gyönyörű dobozban K 55.—.
Diana-nagykészlet (1 nagy puder, 1 szappan, 1 krém egytűt) gyönyörű dobozban K 85.—.
Diana-szájvíz 1 próbátűveg K 45.—, 1 nagy tűveg K 70.—.
Diana-fogkrém 1 tubus K 15.—.
Diana-sósorszesz 1 kis tűveg K 24.—, 1 közép tűveg K 65.—, 1 nagy tűveg K 130.—.

Főelárusítóhely:

DIANA KERESKEDELMI R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30.

MÁR MEGJELENTEK

A KISGAZDÁK, FÖLDMIVESEK ÉS KISIPAROSOK
1922. ÉVRE SZÓLÓ NAPTÁRAI

Ára 20 kor.

Ára 20 kor.

Ára 15 kor.

Ára 15 kor

Ezen naptárak teljesen szakítottak azzal — az eléggé nem kártható — fel fogással, hogy a falvak népének jó az alantas és értéktelen ponyvairás is; ellenkezőleg, a szerkesztők arra az egyedül helyes álláspontra helyezkedtek, hogy tartalommal, kiállításban minden tekintetben kitűnő naptárakat adjanak. Egyetlen jóra való falusi és tanyai házban sem hiányozhatnak fenti naptárak, melyek szöveg-részet a legkiválóbb íróink és szakírónk írták, képeit legjelesebb művészeink rajzolták

Ha megvette, mutassa meg és ajánlja minden kisgazda, földmives és kisiparos társának!

A naptárak kaphatók a kiadóhivatal utján (Budapest, IV., Múzeum-körút 1.), minden lapelárústónál, könyvkereskedésben és minden Hangya szövetkezetben.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekecipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya“ cipőosztályánál.

Tehénbőr-cizmák, boxcizmák, munkáscipők nagy választékban.

Szobafestést és mázolás

legszebb és legjobb kivitelben legolcsóbban vállal vidéken
Harkányi Károly, Bpest, II., Medve-u. 22.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ

INTÉZET R.-T.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel

Tűzbiztosításokat

Jégbiztosításokat

Betöréses lopás biztosításokat

Élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelőség mellett vesz át.
IGAZGATÓSÁG

Budapest, IV., Fővám-tér 2. félemelet.

Főkirendeltségi székhelyek:

BUDAPEST, GYŐR, DEBRECEN.

Kiendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Czegléd és Kecskemét.

Szakorvosi rendelés vár és semibetegek részére.
Rendelési óra nap.
Rákóczi-út 1. sz. 1. EGYET SALVARSAN-OLTÁS!

Legjobban az jár, aki az

„Uj Barázdá“-ban és a
„Vasárnap“-ban hirdet.